

חלק יא יתרו שיחה א

רקע

את גודל האפיקורסות שלהם, היו עושים זאת
אפילו ביוהכ"פ רח"ל.

בסוף השיחה, בנוסף להוראה שנכלל בליקוט,
אמר הרבי:

והוראה נוספת מזה שיתרו בא כששמע
אודות מלחמת עמלק:

כאשר יהודי מרגיש בעצמו "מלחמת
עמלק" - קרירות ("אשר קרך") לעניני
קדושה, צריך לידע, שהעצה לזה היא -
ש"יתרו" שבנפשו ילך למדבר להר האלקים.

יכולים לחשוב שהעצה לקרירות דעמלק
היא ללמוד פרק תניא, מאמר חסידות, שבו
מדובר אודות גדלות ה', שעי"ז "יתחמם"
מעט, ולאט לאט, כשילמד עוד מאמר וכו',
הנה סוכ"ס יפטר מקליפת עמלק.

ועל זה באה ההוראה, שהעצה לבטל
קליפת עמלק היא - לא ע"י הליכה בסדר
והדרגה, צעד אחר צעד, "מעט מעט אגרשנו",
אלא - להניח את כל הענינים והמעלות, הן
הגשמיים והן הרוחניים, ולהכניס את כל
מציאותו ("אריינווארפן זיך אינגאנצן"), בכל
התוקף, בעניני קדושה - הר האלקים.

התוועדות: כמו רוב התוועדויות בימי השבת של
שנת תשכ"ה, בש"פ יתרו כ' שבט ביאר הרבי את
פירוש רש"י הראשון ופירוש רש"י האחרון על
הפרשה. בתחילת ההתוועדות ביאר הרש"י
הראשון (ליקוט דנן), ובסוף ההתוועדות ביאר
הרש"י האחרון (נדפס בלקו"ש חכ"א שיחה ג).

בתוך השיחה אמר הרבי:

ולהעיר גם ממענה כ"ק מו"ח אדמו"ר (ראה
גם תו"מ ח"י ע' 279. וש"נ) לא' שטען למה
מדברים עמו על הנחת תפילין, בה בשעה
שהוא "אפיקורס": האם אתה חושב
ש"אפיקורס" הוא מי שמפצח גרעינים
("קנאקט סעמיטשקעס") ביוהכ"פ*?!... -
"אפיקורס" הוא מי שעוסק בעניני חכמה, וגם
חכמה אלקית, ועד ש"יודע את רבונו", אלא
ש"מכוין למרוד בו" (תו"כ ופרש"י בחוקותי
כו, יד. ועוד), והיינו, שלימודו הוא כדי למרוד
כו'; אבל מי שמתנהג באופן הנ"ל הוא למטה
ממדריגת אדם - בהמה לא נורמלית, בצורת
אדם!...

(* גם בשבת היתה הנהגה זו נחשבת
לפריקת-עול, אבל, הפוקרים שרצו להבליט

וכידוע שביטול קליפת עמלק הוא (לא ע"י טעם ודעת, אלא) דוקא ע"י קבלת עול ושטות דקדושה שלמעלה מטו"ד; ובזה צריך להכניס את ה"יתרו" שבנפשו שעבד ע"ז, מצד הרוח שטות שלמטה מטו"ד (כמארז"ל "אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות") - להפוך השטות דלעו"ז לשטות דקדושה.

*

למחרת השבת, התקיים ה'דינר' השנתי של ישיבת תומכי תמימים, ובהתוועדות הרבי אמר שיחה מיוחדת בקשר לדינר:

בהמשך להאמור לעיל (במאמר) אודות בחי' משה שבכל אחד מישראל, שהו"ע התורה, שמזה נמשך אל כל העם שבנפשו, שהו"ע כללות העבודה, כולל גם עבודת התפלה - ישנו גם ענינו של משה בשייכות לכללות ישראל (שהרי כל הענינים הם בדרך פרט ובדרך כלל) שזהו ענינם של מוסדות התורה, הישיבות, שנקראים בשם "בית גדול", "מקום שמגדלין בו תורה", ומשם נמשך אור התורה בכל שאר עניני עבודת בני", וגם "בית גדול" ד"מקום שמגדלין בו תפלה" צריך לקבל מה"מקום שמגדלין בו תורה", כי עיקר הגדלות הוא בענין התורה.

ובנוגע למוסדות שייסדו רבותינו נשיאינו - הנה "מקום שמגדלין בו תפלה" הם הבתי-כנסיות וה"שטיבלאך" שייסד רבינו הזקן שבהם יתפללו ע"פ נוסח האריז"ל כפי שייסד

רבינו הזקן, כולל גם ע"י הכנת ההתבוננות קודם התפלה ובעת התפלה, ובאופן שיומשך ה"בכ"ן מעבודת התפלה גם לאחר התפלה בהנהגת כל היום; ו"מקום שמגדלין בו תורה" הם ישיבות תומכי תמימים שנתייסדו ע"י כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע ובנו ממלא מקומו כ"ק מו"ח אדמו"ר, ששם לומדים תורה באופן ד"נגש אל הערפל", כנ"ל (במאמר).

וכיון שמחר מתקיימת החגיגה השנתית של ישיבת תומכי תמימים (מקום שמגדלין בו תורה שממנו נמשך לכל ישראל, כנ"ל) - בודאי ישתתפו כולם בחגיגה, וההשתתפות תהי' באופן ד"נגש אל הערפל", והיינו, שלא להתחשב בחשבונות ומדידות והגבלות של השכל, אלא לסייע לישיבה ללא הגבלות, כפי שמתחייב מצד הרצון הפשוט שבנפש שלמעלה מטו"ד, ובמילא יהי' הענין ד"נגש אל הערפל" גם בפשטות - ליטול גם מהחסכוניות הכמוסים (דוגמת ההעלם ד"ערפל") עבור הישיבה; ועי"ז יומשך שפע ברכה לכל המשתתפים בכל המצטרך להם, ובאופן של הרחבה.

ויהי' שתהי' הרחבה בישיבות תומכי תמימים - "בית גדול" כפשוטו, הן אצל התלמידים והן אצל הרמ"ם, משפיעים ומלמדים, הרחבה ברוחניות והרחבה בגשמיות,

[ומה שאמרו רז"ל "כל המקיים את התורה מעוני כו" - הרי ענין ה"עוני" יכול להתפרש (שלא כפשוטו, אלא) בנוגע להכיוון דיראת שמים, כנ"ל (במאמר) שלימוד התורה צריך להיות ביראת שמים ובביטול],

ועד שמזה נבוא ל"בית גדול" כפשוטו, דקאי על ביהמ"ק, שיתגלה בביאת משיח צדקנו, בקרוב ממש.

אחר השיחה, נתן הרבי בקבוק משקה עבור ה'דינר', כפי שמתואר ביומני התקופה:

"בעת ההתוועדות, ניגש הרש"ג לכ"ק אד"ש עם בקבוקי יין, עבור הדינר שיתקיים למחרת ביום ראשון, לטובת ישיבת תות"ל. כ"ק אד"ש צוה להכריז בפני הקהל שמזמינים את כולם לדינר, שיכריזו את הכתובת ושיגידו ניגון. כ"ק אד"ש התבטא שתהי' השתתפות גדולה, "און מ'זאל ארויס נעמען די באהאלטענע זעקלאך, וואס מ'באהאלט צוליב די טאקס'ס אדער צוליב די ווייב..." [=ושיוציאו את הצ'קים המוסתרים, שמסתירים אותם בגלל המיסים או בגלל האשה...].

ובעוד יומן, מוזכר עוד כמה פרטים:

הרש"ג ניגש לכ"ק אד"ש והעמיד משקה בקשר עם הדינר שמתקיים למחרת, והורה כ"ק אד"ש להכריז בנוגע להדינר, וקם הרמ"ט [הרב משה

טלישבסקי] והכריז וכו', וכ"ק אד"ש עוררו שיגיד את האדרעס [=כתובת], וכן שיעלה על השולחן וכו', וחיך מאוד, ולבסוף אמר כ"ק אד"ש: "ווייזט אויס אז אין חזנות מאכט איר בעסער, זינגט א ניגון" [=כנראה שבחזנות אתה "עושה" יותר טוב, תשיר ניגון], והתחיל לנגן.

וביומן הת' מני וואלף:

הי' התוועדות, מאמר ד"ה ומשה ניגש, אחר כך העמיד רש"ג משקה (בנדיקטין) כי יש מחר דינר. דיבר קצת עם אד"ש, אד"ש חיך. אחר השיחה ניגש רש"ג עם כוס, אד"ש נתן ואמר לו שיחלק המשקה, ושיערב ב' הבקבוקים יחד (רש"ג עשה כן, אח"כ הי' צריך מישהו שיכריז), קם טעלישעווסקי והכריז וכו'. אד"ש הי' צריך לעורר שיגיד הכתובת, ושיעלה על השולחן. לבסוף אמר אד"ש "ווייזט אויס אז אין חזנות מאכט איר בעסער, זינגט א ניגון", והתחיל לנגן, במשך הזמן חיך אד"ש.

להערות ותיקונים נא לכתוב במייל

ltelsner@gmail.com